

**UCHWAŁA NR XXIII/558/20
RADY MIASTA BYDGOSZCZY**

z dnia 29 kwietnia 2020 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bydgoszczy
za rok 2019 wraz z wykazem potrzeb na rok 2020**

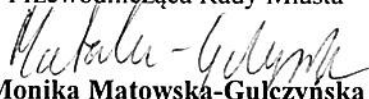
Na podstawie art. 110 ust. 9 oraz art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1507, 1622, 1690, 1818 i 2473)

uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bydgoszczy za rok 2019 wraz z wykazem potrzeb na rok 2020 w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta

Monika Matowska-Gulczynska

Załącznik do uchwały Nr XXIII/558/20
Rady Miasta Bydgoszczy
z dnia 29 kwietnia 2020 r.

*Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bydgoszczy za 2019 rok
wraz z wykazem potrzeb na rok 2020*

SPIS TREŚCI

1. Dział I Wstęp	s. 3-5
2. Dział II Struktura wydatków w zakresie realizowanych zadań ustawowych.....	s. 6-7
3. Dział III Zadania z zakresu pomocy społecznej	s. 8-26
4. Dział IV Działania na rzecz włączenia społecznego.....	s. 27
5. Dział V Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2020	s. 28

DZIAŁ I.

Wstęp

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy jest jednostką budżetową powołaną uchwałą Nr XI/88/90 Miejskiej Rady Narodowej w Bydgoszczy z dnia 25 kwietnia 1990r.

Ośrodek jest jednostką powołaną do wykonywania zadań z zakresu pomocy społecznej na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2019r. poz.1507 z późn. zm.) oraz innych ustaw, w szczególności:

- z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1111 z późn. zm.),
- z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. z 2020 r. poz.35 t.j.),
- z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 426 t.j.),
- z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2019 r. poz.1438 z późn. zm.),
- z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2020 r. poz.256 t.j.),
- z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz.1373 z późn.zm.),
- z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2019 r. poz. 2086 z późn. zm.),
- z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2019 r. poz.1145 z późn. zm.),
- z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2019 r. poz.511 z późn.zm.),
- z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713),
- z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2018r. poz.1878 z późn.zm.),
- z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz.869 z późn.zm.),
- z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz.351 z późn.zm.),
- z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U.z 2019 r. poz.688 z późn.zm.),
- z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz.U. z 2019 r. poz 1473 z późn.zm.).

Zgodnie z art.110 ust.9 ustawy o pomocy społecznej kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Działalność Ośrodka finansowana jest ze środków własnych miasta oraz ze środków budżetu państwa.

Ośrodek, zgodnie ze statutem, realizuje zadania własne i zlecone gminie, zadania z zakresu administracji rządowej wykonywane przez powiat, określone ustawami oraz zadania pomocy społecznej przyjęte do realizacji na podstawie zawartych porozumień i umów z organami administracji rządowej lub jednostkami samorządu terytorialnego.

Praca realizowana przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bydgoszczy, którzy wspierają osoby i rodziny w trudnych sytuacjach życiowych, dążą do zapewnienia ich bezpieczeństwa socjalnego, jednocześnie stosując zasadę pomocniczości nakierowaną na wykorzystanie zasobów osoby i rodziny, jej potencjału, możliwości aktywizacji - celem rozwiązania problemów tkwiących w środowisku. Tym samym prowadzą działania eliminujące wykluczanie osób i rodzin ze społeczeństwa.

Zjawisko wykluczenia społecznego jest procesem uniemożliwiającym osobom lub grupom społecznym pełne uczestnictwo w społeczeństwie. Może ono wynikać z braku zasobów, np. miejsc pracy, alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez młodzież, alternatywnej opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi itd. Proces ten może sam generować rozmaite formy deprywacji, np. zerwanie więzi rodzinnych, uzależnienia czy społeczną izolację.

Osiągnięcie pozytywnych efektów zadań postawionych przed pracownikami wymaga od nich dużej wiedzy, otwartości, umiejętności, zaangażowania, a przede wszystkim zrozumienia trudnej sytuacji osób zgłaszających się do Ośrodka. W ramach zadań własnych Ośrodek objął pomocą 5.251 rodzin, którym przyznano świadczenie w trybie decyzji na ogólną liczbę 8.994 osób w tych rodzinach.

Pomocą w ramach zleconych objęto 216 rodzin, na ogólną liczbę 663 osób w tych rodzinach.

	2018	2019
Zadania własne		
Liczba rodzin	5.632	5.251
Liczba osób	9.816	8.994
Zadania zlecone		
Liczba rodzin	241	216
Liczba osób	766	663

1. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w latach 2018 – 2019

wyszczególnienie	2018 rok			2019 rok		
	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i własnych	7.373	5.757	10.175	6.889	5.350	9.250
Świadczenia pieniężne	4.737	4.375	7.818	4.289	3.913	6.953
Świadczenia niepieniężne	3.271	2.572	5.530	3.132	2.434	4.964
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych	269	241	766	246	216	663
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych	7.210	5.632	9.816	6.802	5.251	8.994
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej	X	7.084	12.311	X	6.132	10.462
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	X	2.951	5.094	X	2.335	3.981

2. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2018 – 2019

Wyszczególnienie		2018 rok		2019 rok	
		liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
RODZINY OGÓŁEM		8.708	15.269	7.685	13.231
o liczbie osób	1	5.580	5.580	5.026	5.026
	2	1.387	2.774	1.204	2.408
	3	784	2.352	656	1.968
	4	528	2.112	430	1.720
	5	243	1.215	210	1.050
	6 i więcej	186	1.236	159	1.059
w tym rodziny z dziećmi ogółem		1.862	6.743	1.620	5.846
o liczbie dzieci	1	831	2.210	705	1.843
	2	589	2.185	529	1.926
	3	280	1.307	255	1.224
	4	93	533	81	485
	5	40	267	31	204
	6	21	168	13	112
	7 i więcej	8	73	6	52
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM		787	2.406	712	2.238
o liczbie dzieci	1	374	825	322	728
	2	243	772	244	793
	3	122	512	97	416
	4 i więcej	48	297	49	301

RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓLEM		1.928	2.554	1.935	2.475
o liczbie osób	1	1.488	1.488	1.532	1.532
	2	327	654	323	646
	3	72	216	51	153
	4 i więcej	41	196	29	144

3. Świadczeniobiorcy pomocy społecznej

Świadczenia pomocy społecznej przyznawane i wypłacane przez MOPS Bydgoszcz zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej adresowane są do osób i rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby, uprawnienia i możliwości. Najczęstszym powodem korzystania z pomocy społecznej była niepełnosprawność, niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, bezrobocie. Priorytetowym celem działań realizowanych przez MOPS jest udzielanie osobom i rodzinom różnorodnych form wsparcia, umożliwiających przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych. Rodzaj, forma i rozmiary świadczenia były adekwatne do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, odpowiadały celom i mieściły się w możliwościach pomocy społecznej.

4. Świadczenia pieniężne

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom / rodzinom, które spełniają jednocześnie dwie przesłanki wymienione w ustawie, tj. dochód osoby / rodziny nie przekracza kryterium dochodowego oraz występuje co najmniej jedna z dysfunkcji zaburzających funkcjonowanie rodziny. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej kryterium dochodowe wynosi:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 701 zł.
- dla osoby w rodzinie – 528 zł.

Do świadczeń pieniężnych realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej należą :

- zasiłek stały
- zasiłek okresowy
- zasiłek celowy i celowy specjalny
- wynagrodzenie za sprawowanie opieki/pełnienia funkcji kuratora osoby ubezwłasnowolnionej przyznawane przez sąd
- pomoc finansowa na kontynuowanie nauki
- pomoc dla rodzin zastępczych

5. Świadczenia niepieniężne

Pomocą niepieniężną są wszystkie te świadczenia pomocy społecznej, których osoba wspierana nie otrzymuje w formie pieniężnej. Są to m.in.:

- praca socjalna,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- sprawienie pogrzebu,
- poradnictwo specjalistyczne,
- interwencja kryzysowa,
- schronienie,
- posiłek,
- usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- mieszkanie chronione,
- pobyt i usługi w domu pomocy społecznej.

DZIAŁ II.

Struktura wydatków w zakresie realizowanych zadań ustawowych

Środki finansowe na realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy zadania z zakresu pomocy społecznej pochodziły z budżetu Miasta oraz dotacji rządowych. Realizowane zadania podzielone były na zadania własne i zlecone.

W 2019r. plan finansowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bydgoszczy na realizację zadań własnych i zleconych wyniósł łącznie 79.892.796,00 zł. Wydatkowano środki w wysokości 79.460.317,07 zł., co stanowi 99,46 % planu.

Struktura wydatków

1) Świadczenia na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych mieszkańców Miasta

Na pomoc w formie świadczeń wydatkowano ogółem 15.996.432,24 zł.

Na kwotę tę składały się zasiłki celowe, okresowe, stałe i inne, określone w ustawie o pomocy społecznej, pomoc udzielona w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”, posiłki w jadalniach i kuchniach społecznych, transport do DPS w innych gminach, świadczenia w postaci składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz koszty pogrzebów.

2) Pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym

Na pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym wydatkowano ogółem 27.644.593,35 zł., w tym na:

– realizację usług opiekuńczych	– 3.022.713,56 zł.
– prowadzenie domów dziennego pobytu	– 1.440.000,00 zł.
– gminne domy pomocy społecznej	– 20.557.490,44 zł.
– rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych	– 500.696,77 zł.
– Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności	– 2.123.692,58 zł.

3) Pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom

Od 2016 roku zadania prowadzenia środowiskowych domów samopomocy, domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie oraz specjalistycznych usług opiekuńczych realizuje Zespół Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia.

4) Pomoc osobom bezdomnym

Na pomoc osobom bezdomnym wydatkowano ogółem 2.216.200,00 zł.

Wydatki związane z udzielaniem pomocy bezdomnym przeznaczone były na prowadzenie dwóch schronisk: dla Bezdomnych Mężczyzn oraz dla Kobiet i Matek z Dziećmi.

5) Pomoc dla osób usamodzielnianych w zakresie zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej

Na pomoc pieniężną na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki oraz pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej wydatkowano kwotę 37.227,00 zł.

6) Pomoc cudzoziemcom

Na pomoc cudzoziemcom realizowaną w formie świadczeń pieniężnych wypłacanych w ramach realizowanych Indywidualnych Programów Integracji oraz repatriantom wydatkowano kwotę 30.141,64 zł.

7) Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej osobom innym niż ubezpieczeni

Wydatki związane z wydawaniem decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wyniosły 74.290,00 zł.

8) Zadania z zakresu wspierania rodziny

Na zadania z zakresu wspierania rodziny wydatkowano ogółem 2.440.502,55 zł., w tym na:

– prowadzenie jednostek specjalistycznego poradnictwa	– 160.622,64 zł.
– wspieranie rodzin przez asystentów rodziny oraz pomoc psychologiczno-pedagogiczną	– 1.072.370,81 zł.
– wspieranie rodzin zastępczych przez koordynatorów	– 1.207.509,10 zł.

9) Zadania z zakresu pieczy zastępczej

Na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych wydatkowano ogółem 6.505.762,98 zł.

10) Pomoc osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą

Wydatki związane z realizacją pomocy osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą wyniosły 798.393,87 zł.

DZIAŁ III.
Zadania z zakresu ustawy o pomocy społecznej
Rozdział 1.

Pomoc środowiskowa na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych mieszkańców Bydgoszczy

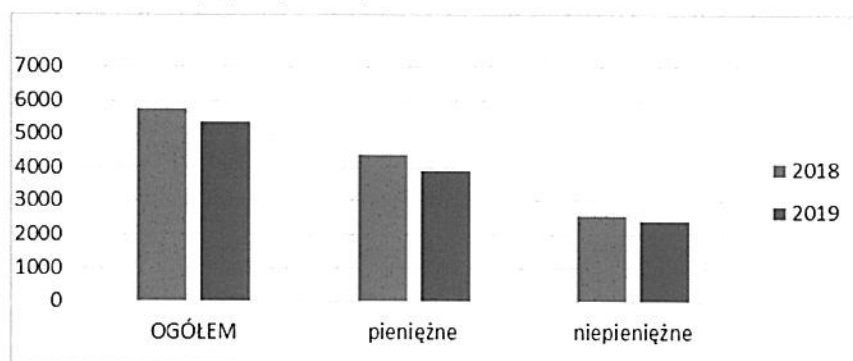
1. Klienci pomocy społecznej korzystający z systemu świadczeń wspomagających osoby i rodziny

W roku 2019 z pomocy w formie świadczeń udzielonych na podstawie decyzji administracyjnych, skorzystało ogółem 5.350 rodzin (9.250 osób w rodzinach).

Pomocą w formie zadań zleconych i zdań własnych bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania w roku 2019 objęto ogółem 5.350 rodzin, na ogólną liczbę osób w tych rodzinach 9.250, w tym:

- w formie świadczeń pieniężnych – 3.913 rodzin o liczbie osób w tych rodzinach 6.953,
- w formie świadczeń niepieniężnych – 2.434 rodziny o liczbie osób w tych rodzinach 4.964.

Liczba rodzin objętych pomocą

W ramach zadań własnych Ośrodek objął pomocą 5.251 rodzin, którym przyznano świadczenie w trybie decyzji na ogólną liczbę 8.994 osób w tych rodzinach.

Pomocą w ramach zleconych objęto 216 rodzin, na ogólną liczbę 663 osób w tych rodzinach.

Porównując liczby osób w rodzinach objętych pomocą do liczby mieszkańców Bydgoszczy (na dzień 31.12.2019r. liczba mieszkańców Bydgoszczy wynosiła 319.003 osoby) świadczenia otrzymało 2,90 % bydgoszczan.

2. Powody przyznania pomocy

Klientami pomocy społecznej były osoby i rodziny, które przy pomocy własnych zasobów i możliwości nie były w stanie zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych. Przyczyną braku możliwości były występujące w środowiskach dysfunkcje wynikające między innymi ze złego stanu zdrowia, niepełnosprawności, sytuacji na rynku pracy, czy uzależnienia od środków psychoaktywnych. W wielu przypadkach dysfunkcje te były ze sobą sprzężone.

Rozkład dysfunkcji występujących w środowiskach objętych pomocą w latach 2018-2019

Powód trudnej sytuacji życiowej	2018 rok		2019 rok	
	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	2.830	4.634	2.272	3.751
Sieroctwo	3	5	3	7
Bezdomność	301	308	263	267
Potrzeba ochrony macierzyństwa	305	1.329	295	1.331
w tym: wielodzietność	164	889	160	872
Bezrobocie	1.529	3.356	1.235	2.802
Niepełnosprawność	3.196	4.948	2.919	4.488
Długa lub ciężka choroba	2.289	3.260	2.187	3.143
Bezradność w sprawach opiek-wych	1.041	3.206	931	2.903

i prowadzenia gospodarstwa domowego				
w tym: rodziny niepełne	743	2.131	665	1.951
rodziny wielodzietne	205	1.110	184	995
Przemoc w rodzinie	161	461	164	501
Alkoholizm	297	403	290	402
Narkomania	26	31	28	29
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	99	129	72	96
trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	4	14	2	4
Zdarzenie losowe	34	60	12	23
Sytuacja kryzysowa	19	38	23	40

Liczby rodzin w kolumnach nie należy sumować, ponieważ powodem przyznania pomocy mogła być więcej niż jedna przesłanka

Najczęstszymi dysfunkcjami występującymi w rodzinach, którym przyznano pomoc były: niepełnosprawność (54,56 % ogółu rodzin korzystających z pomocy społecznej), ubóstwo (42,47 %) i długotrwała lub ciężka choroba (40,88 %).

3. System świadczeń

Pomoc mieszkańcom Miasta udzielana była w formie zasiłków pieniężnych oraz w formie bezgotówkowej, polegającej na pokrywaniu kosztów świadczeń bezpośrednio realizatorowi pomocy (np. pokrywaniu kosztów posiłków lub usług opiekuńczych).

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej świadczenia miały charakter stały, okresowy lub celowy (świadczenia jednorazowe przyznawane na zaspokojenie określonej potrzeby np. na zakup żywności, odzieży, opału, leków i inne).

Szczegółowy wykaz świadczeń zrealizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy w 2019r.

Rodzaj świadczenia	Kwota (w zł.)	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Średnia wysokość świadczenia (w zł.)
zasiłki stałe	7.841.155,05	1.615	15.076	520,11
zasiłki okresowe	2.262.306,54	1.626	7.237	312,60
pomoc w formie posiłku ¹	1.235.927,28	1.833	222.943	5,54
zasiłki celowe na dożywianie	2.510.860,49	4.034	21.886	114,72
pozostałe zasiłki celowe	1.109.897,08	2.471	6.936	160,02
sprawienie pochówku	174.459,07	83	83	2.101,92
transport do innych gmin	61.263,00	58	58	1.056,26
zasiłki na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	14.050,00	9	9	1.561,11
składki na ubezpiecz. zdrowotne	786.513,73	1.412	15.423	51,00
RAZEM	15.996.432,24	X	X	X

¹ Liczba świadczeń równa się ilości posiłków.

4. Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne

Zgodnie z art.66 ust.1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy opłacał składki na ubezpieczenie

zdrowotne 1.225 osobom pobierającym zasiłek stały. W 2019r. opłacono 13.742 składki na ogólną kwotę 693.271,93 zł.

Ponadto, MOPS opłaca składki zdrowotne za dzieci, które przebywają w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i nie podlegają ubezpieczeniu z tego tytułu. W roku 2019 opłacono 1.681 składek za 187 dzieci na ogólną kwotę 93.241,80 zł.

5. Realizacja wieloletniego programu "Posilek w szkole i w domu"

W roku 2019 realizowano program dożywiania przyjęty uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu wspierania finansowego gmin „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P.2018r. poz.1007)

W 2019 roku na realizację programu wydatkowano ogółem 2.887.400,00 zł., z czego 810.000,00 zł. (tj. 28,05 %) pochodziło z budżetu gminy, a 2.077.400,00 zł. (tj. 71,95 %) z budżetu państwa.

W ramach programu udzielano wsparcia w formie posiłku lub świadczenia pieniężnego (zasiłku celowego) na zakup posiłku lub żywności.

Pomocą w formie posiłków objęte były dzieci do lat 7 i uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej (posiłki spożywano w żłobkach, przedszkolach i szkołach) oraz osoby dorosłe (posiłki spożywano w jadalniach).

W przypadku braku możliwości zapewnienia posiłku przyznawano zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności .

Pomoc realizowano na podstawie przeprowadzonych rodzinnych wywiadów środowiskowych i wydanych decyzji administracyjnych.

W przypadku uczniów oraz dzieci w ramach rocznego przygotowania przedszkolnego w szkole lub przedszkolu, ustawodawca przewidział możliwość objęcia pomocą bez konieczności ustalania sytuacji rodzinnej, tj. bez przeprowadzania wywiadu środowiskowego – decyzję o skorzystaniu z posiłku podejmował dyrektor placówki oświatowej. W 2019r. żadne dziecko z terenu miasta Bydgoszczy nie skorzystało z tego rodzaju pomocy.

6. Realizacja programu osłonowego "Pomoc Miasta Bydgoszczy w zakresie dożywiania"

Od 1 stycznia 2019 realizowany jest program osłonowy przyjęty uchwałą Nr V/26/18 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 19 grudnia 2018r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego „Pomoc Miasta Bydgoszczy w zakresie dożywiania-posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Program jest osłonowym w rozumieniu art.17 ust.2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej dotyczącym realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym.

Celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dorosłych, które z różnych względów nie są w stanie same zabezpieczyć sobie posiłku lub środków na jego zakup.

Program jest elementem polityki społecznej Miasta Bydgoszczy w zakresie:

- poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach,
- poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży,
- kształtowania właściwych nawyków żywieniowych.

Ubóstwo rodzin, zjawisko niedożywienia dzieci i uczniów, a także rosnące wydatki na żywność pogarszają standard życia rodzin, a tym samym ograniczają możliwość zabezpieczenia podstawowych potrzeb życiowych pozostających na ich utrzymaniu dzieci.

W 2019 roku na realizację programu osłonowego wydatkowano ogółem 859.387,77 zł.

Wykaz świadczeń zrealizowanych w ramach programów dożywiania

Rodzaj świadczenia	Kwota (w zł.)	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba świadczeń *	Średnia wysokość świadczenia (w zł.)
„Posiłek w szkole i w domu” – ogółem	2.887.400,00	X	X	X

z tego: posiłki	376.539,51	1.075	103.976	3,62
z tego: dzieci	69.665,21	244	19.583	3,56
uczniowie	274.471,30	810	79.764	3,44
dorośli	32.403,00	21	4.629	7,00
zasilki celowe	2.510.860,49	4.034	21.886	114,72
„Pomoc Miasta Bydgoszczy w zakresie dożywiania” – ogółem	859.387,77	X	X	X
z tego: posiłki	859.387,77	839	118.967	7,22
z tego: dzieci	10.364,00	39	2.823	3,67
uczniowie	54.396,20	157	15.787	3,45
dorośli	794.627,57	643	100.357	7,92
zasilki celowe	0,00	0	0	0,00
RAZEM oba programy	3.746.787,77	X	X	X

* W przypadku pomocy w formie posiłku liczba świadczeń równa jest liczbie spożytych posiłków

7. Wynagrodzenia dla kuratorów i opiekunów prawnych

W ramach zadań z zakresu administracji rządowej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy wypłacał na podstawie postanowień sądu wynagrodzenia dla opiekunów prawnych za sprawowanie opieki nad osobą całkowicie ubezwłasnowolnioną.

W 2019r. wypłacono 251 świadczeń 16 opiekunom prawnym.

Koszt zadania wraz z obsługą wyniósł 66.843,28 zł.

Za opiekę nad osobami częściowo ubezwłasnowolnionymi wypłacono 351 świadczeń dla 11 kuratorów. Całkowity koszt zadania wyniósł 86.910,00 zł.

Rozdział 2.

Zadania realizowane w ramach projektów Unii Europejskiej

Projekty Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej:

1. „Lepsze jutro”

Projekt „Lepsze jutro” realizowany jest od 01.05.2018r. do 30.04.2020r.

Celem głównym projektu jest stworzenie 13 miejsc świadczenia usług społecznych dla 80 osób niesamodzielnych, w tym starszych, niepełnosprawnych, świadczonych w lokalnej społeczności oraz nabycie umiejętności społecznych i zawodowych u 12 osób w zakresie opieki nad osobami niesamodzielnymi, w tym z niepełnosprawnościami. Osoby niesamodzielne mają problem z zaspokojeniem podstawowych potrzeb życiowych i aby nadal mogły funkcjonować w swoim miejscu zamieszkania, należy im zapewnić odpowiednie warunki m.in. poprzez różnego rodzaju usługi.

Projektem objęte są dwie grupy docelowe:

I grupa - osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym - osoby niesamodzielne, w tym z niepełnosprawnością,

II grupa - otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym - kandydaci na opiekunów osób niesamodzielnych i asystentów osobistych osób niepełnosprawnych (AOON).

W ramach projektu realizowane są:

Zadanie 1 - warsztaty w zakresie umiejętności społecznych dla kandydatów na opiekunów osób niesamodzielnych oraz AOON

Zadanie 2 - szkolenia podnoszące kompetencje zawodowe o profilach: opiekun osób niesamodzielnych i AOON

Zadanie 3 - świadczenie usług opiekuńczych, specjalistycznych oraz asystenckich dla osób niesamodzielnych świadczonych w lokalnej społeczności w ramach funkcjonowania Centrum Usług Środowiskowych poprzez zatrudnienie 10 wyszkolonych opiekunów osób niesamodzielnych, 2 AOON. Dodatkowo realizowane były specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi przez Zespół Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia.

W ramach poniesionych kosztów pośrednich

- zakupiono materiały promocyjne – 4.477,50 zł.
- wypłacono dodatki specjalne dla pracowników obsługujących projekt – 24.400,15 zł.
- poniesiono koszty wynagrodzenia asystenta koordynatora – 43.863,39 zł.
- zakupiono komputery – 7.872,00 zł.
- pokryto koszt wyjazdu na szkolenie – 72,00 zł.

Poniesione wydatki w 2019 roku kształtowały się następująco:

- wynagrodzenia opiekunów osób niesamodzielnych – 220.879,78 zł. (zrealizowano 10.633 godziny usług opiekuńczych)
- wynagrodzenia AOON – 13.634,74 zł. (zrealizowano 730,5 godz. usług asystenckich)
- na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych – 58.389,38 zł. (zrealizowano 1.227,5 godz.; wyodrębniony budżet dla ZDPSiOW)

2. „Witalni”

Projekt „Witalni” realizowany był od 01.09.2017r. do 30.06.2019r.

Głównym celem projektu jest stworzenie 20 miejsc świadczenia usług społecznych dla 75 osób niesamodzielnych, świadczonych w lokalnej społeczności oraz wzrost umiejętności 40 opiekunów faktycznych w zakresie opieki nad osobami niesamodzielnymi na terenie miasta Bydgoszczy.

Projektem objęte były dwie grupy docelowe:

grupa I – to osoby niesamodzielne, w tym w podeszłym wieku, niepełnosprawne,

grupa II – opiekunowie faktyczni osób niesamodzielnych.

W projekcie realizowane były dwa rodzaje usług:

- usługi opiekuńcze,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze (z wyłączeniem osób z zaburzeniami psychicznymi)

W ramach poniesionych kosztów pośrednich zrealizowano:

- promocję projektu – plakaty, ulotki, ekspozycja w środkach komunikacji publicznej (6.000 zł.)
- wypłacono wynagrodzenia oraz dodatki specjalne dla pracowników obsługujących projekt (25.799,95 zł.)
- art. biurowe, dzierżawa urządzeń, opłaty za media, czynsze, zakup mebli i wyposażenia (19.669,36 zł).

W ramach kosztów bezpośrednich zrealizowano:

- dwie edycje warsztatów dla opiekunów faktycznych w kwocie (9.560 zł.)

W powyższym planie wydatków programu unijnego „Witalni” uwzględniono dotacje w wysokości 474.147,89 zł. W ramach środków otrzymanych z dotacji wydatkowano kwotę w wysokości 397.848,12 zł, z tego: 340.082,97 zł na usługi opiekuńcze (za 17.359 godzin) oraz 57.765,15 zł na specjalistyczne usługi opiekuńcze (za 1.192 godziny).

W 2019r. zrealizowano wkład własny w wysokości 74.615,70 zł, w tym w formie zasiłków 56.273,87 zł., w formie odpłatności za usługi 4.830,40 zł. oraz z kosztów pośrednich 13.511,43 zł.

Projekty realizowane w partnerstwie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej:

3. „Rodzina w Centrum 2”

Projekt partnerski "RODZINA W CENTRUM 2" stanowi kontynuację projektu „RODZINA W CENTRUM” i realizowany jest od 01.07.2018r. do 30.06.2020r.

Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, poprzez zbudowanie jednego zintegrowanego systemu pomocy dla rodzin w województwie Kujawsko-Pomorskim.

Działania w projekcie przyczynią się do rozwoju i poprawy dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, a tym samym zapewnią rodzinom możliwość lepszego funkcjonowania w przyszłości.

Projekt, przez cały okres realizacji, obejmuje rodziny wsparciem takim jak:

Zadanie 1

- Specjalistyczne poradnictwo rodzinne: pedagogiczne, psychologiczne, psychiatryczne, prawne,
- Terapia rodzinna/grupowa/indywidualna,
- Warsztaty 1-dniowe wzmacniające kompetencje rodzicielskie,
- Zajęcia animacyjne dla dzieci rodziców korzystających z warsztatów wzmacniających kompetencje rodzicielskie,
- Grupy wsparcia dla rodzin naturalnych i zastępczych,
- Szkolenia 1-dniowe dla wolontariuszy,
- Wyjazdy edukacyjne 5-dniowe wzmacniające więzi i relacje pomiędzy rodzicami i dziećmi,
- Superwizja rodzin zastępczych,
- Bony edukacyjne dla osób opuszczających pieczę zastępczą,
- Warsztaty „Moje emocje”,
- Warsztaty socjoterapeutyczne,
- Warsztaty dla osób przebywających i opuszczających pieczę zastępczą.

Zadanie 2

- Spotkania dotyczące rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego do 14 dzieci

Do końca 2019r. w projekcie „Rodzina w Centrum 2” wzięło udział 205 osób (w tym 122 kobiety, 83 mężczyźni).

Zrealizowano następujące wsparcie:

Zadanie 1:

- poradnictwo prawne – 70 porad,
- poradnictwo pedagogiczne – 30 h,
- poradnictwo psychologiczne – 100 h,
- terapia – 240 spotkań,
- poradnictwo psychiatryczne – 70 porad,
- superwizja – 12 h,
- grupa wsparcia – 16 spotkań,
- warsztaty wzmacniające kompetencje rodzicielskie – 4 warsztaty,
- zajęcia animacyjne – 4 zajęcia,
- warsztaty dla przebywających i opuszczających pieczę zastępczą – 3 warsztaty,
- szkolenia dla wolontariuszy – 1 szkolenie,
- warsztat socjoterapeutyczny – 3 warsztaty,
- warsztaty „Moje emocje” – 2 cykle po 6 spotkań,
- 5-dniowe wyjazdy edukacyjne z elementami integracji – 2 wyjazdy.

Zadanie 2

- Spotkania dotyczące rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego do 14 dzieci – 2 spotkania

Stan wydatkowania kwoty dofinansowania na koniec 2019r.: 310.583,94 zł.

Poniesiony wkład własny do końca 2019r.: 30.750,00 zł.

4. **„Aktywna Mama, aktywny Tata”**

Projekt realizowany jest od 01.04.2019r. do 31.03.2021r.

Celem projektu jest zwiększenie aktywności zawodowej ok. 1.000 osób z terenu województwa kujawsko-pomorskiego, w tym ok. 100 osób z Bydgoszczy, pełniących funkcje opiekuńcze nad dziećmi do lat 3 i ich wspieranie w powrocie na rynek pracy poprzez sfinansowanie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 przez okres 12 miesięcy oraz zaangażowanie osób bezrobotnych w działania aktywizacyjne i szkoleniowe do 31.03.2021r.

W ramach projektu „Aktywna Mama, aktywny Tata” uczestnicy mają możliwość skorzystania ze wsparcia w postaci refundacji kosztów opieki nad dzieckiem w formie:

- żłobka (w wysokości maksymalnie do 800 zł miesięcznie na okres 12 miesięcy);
- klubu dziecięcego (w wysokości maksymalnie do 600 zł miesięcznie na okres do 12 miesięcy);
- opiekuna dziennego (pokrycie kosztów wynagrodzenia w wysokości maksymalnie do 600 zł miesięcznie na okres do 12 miesięcy);
- niani (pokrycie kosztów wynagrodzenia w wysokości maksymalnie do 800 zł miesięcznie na okres do 12 miesięcy i kosztów składek na ubezpieczenie społeczne niani).

Projektem objęte są dwie grupy docelowe:

- grupa I – osoby pracujące, sprawujące opiekę nad dziećmi do lat 3 (w tym przebywające na urlopie macierzyńskim/rodzicielskim/wychowawczym);

- grupa II – osoby bezrobotne, pozostające poza rynkiem pracy ze względu na obowiązek opieki nad dziećmi do lat 3.

W 2019 roku:

- Zadanie 1 – wspieranie aktywizacji rodziców dzieci do lat 3 (vouchery) – łącznie przyznano 204 vouchery za kwotę – 119.687,93 zł
- Zadanie 2 – aktywizacja wspierająca powrót na rynek pracy – realizacja: PUP Bydgoszcz

W ramach poniesionych kosztów pośrednich wypłacono dodatki specjalne dla pracowników obsługujących projekt – 8.232,61 zł.

Wkład własny: po stronie PUP Bydgoszcz.

5. „Przepis na dom”

Partner wiodący: Inkubator Społeczny

Projekt realizowany jest od 01.10.2017r. do 30.09.2020r.

Grupa docelowa: 19 osób niesamodzielnych, w tym 12 bezdomnych – osoby niesamodzielne doświadczające wielokrotnego wykluczenia społecznego z powodu ubóstwa, niesamodzielności i niezaradności oraz braku wsparcia rodziny, w tym dotknięte problemem bezdomności.

Głównym celem projektu jest poprawa dostępu do usług opiekuńczych nad osobami niesamodzielnymi świadczonych w lokalnej społeczności, poprzez utworzenie 19 miejsc stałego pobytu w mieszkaniach chronionych dla 19 osób niesamodzielnych, objęcie ich usługami opiekuńczymi oraz usługami towarzyszącymi, wspierającymi proces aktywizacji społecznej.

Formy wsparcia (po stronie MOPS):

- przekazanie Partnerowi wiodącemu na potrzeby realizacji projektu 2 mieszkań chronionych,
- opracowanie, zawarcie i ocena realizacji Indywidualnych Programów Wychodzenia z Bezdomności oraz kontraktów socjalnych, wywiady środowiskowe w miejscach świadczenia usług społecznych, prowadzenie dokumentacji, dotyczących IPWzB – przez pracowników socjalnych MOPS.

6. „ZaDOMowieni”

Partner wiodący: Inkubator Społeczny

Projekt realizowany był od 01.03.2018r. do 29.02.2020r.

Grupa docelowa: 19 osób niesamodzielnych, w tym 4 bezdomnych 10 z niepełnosprawnościami, podlegających wielokrotnemu wykluczeniu społecznemu

Głównym celem projektu była poprawa dostępu do usług opiekuńczych nad osobami niesamodzielnymi świadczonych w lokalnej społeczności, poprzez utworzenie 19 miejsc stałego pobytu w mieszkaniach chronionych dla 19 osób niesamodzielnych

Formy wsparcia (po stronie MOPS):

- przekazanie Partnerowi wiodącemu na potrzeby realizacji projektu 6 mieszkań wspomaganych,
- opracowanie, zawarcie i ocena realizacji Indywidualnych Programów Wychodzenia z Bezdomności oraz kontraktów socjalnych, wywiady środowiskowe w miejscach świadczenia usług społecznych, prowadzenie dokumentacji, dotyczących IPWzB – przez pracowników socjalnych MOPS.

7. „Klub Seniora Wiatrak”

Partner wiodący: Fundacja „Wiatrak”

Projekt realizowany jest od 01.08.2018r. do 31.07.2020r.

Grupa docelowa: osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym

Głównym celem projektu jest poprawa dostępu do usług społecznych nad dorosłymi osobami niesamodzielnymi dzięki utworzeniu działaniu Klubu Seniora.

Działania:

- wspieranie, rozwój zaradności osobistej i samodzielności w wykonywaniu czynności dnia codziennego,

- rozwój i utrzymanie funkcji i sprawności społeczno-kulturalnych,
- podtrzymanie zdrowia psychicznego, przeciwdziałanie chorobom wieku starczego oraz utrzymanie sprawności intelektualnej.

8. „Środowiskowe Centrum Opieki Psychogeriatrycznej w Otepieniach”

Partner wiodący: Pallmed Sp. z o.o.

Projekt realizowany jest od 01.09.2017r. do 31.12.2020r.

Grupa docelowa: osoby z otępieniem i ich otoczenie (rodzina, lekarze, pracownicy socjalni, pielęgniarki itp.)

Celem projektu jest poprawa jakości usług świadczonych na rzecz osób z otępieniem i ich rodzin poprzez rozwój sieci wsparcia – kompleksowego i skoordynowanego leczenia, opieki środowiskowej i oddziaływań społecznych. Cel ten realizowany będzie poprzez stworzenie Kujawsko-Pomorskiego Centrum Opieki Psychogeriatrycznej w Otepieniach, prowadzącego działalność w 4 głównych obszarach:

- działania świadomościowe,
- uniwersytet psychogeriatryczny,
- działania środowiskowe,
- aktywizacja społeczno-kulturowa.

Rozdział 3. Pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym

1. Usługi opiekuńcze

Realizatorem usług opiekuńczych w roku 2019 była firma LIBERA s.c. wyłoniona w ramach przetargu.

Usługi opiekuńcze świadczone są dla osób w miejscu zamieszkania, które z powodu wieku, stanu zdrowia nie są w stanie samodzielnie zaspokoić codziennych potrzeb życiowych w zakresie utrzymania m.in. higieny osobistej, czystości odzieży, przygotowania posiłku itp. Wymiar czasu świadczonych usług uzależniony był od stanu zdrowia i sytuacji rodzinnej klienta.

W 2019r. łącznie wydatkowano na to zadanie 3.022.713,56 zł.

Pomoc skierowana była do 1.034 osób, w tym 846 samotnych. Liczba wykonanych godzin: 162.337.

Średni koszt jednej godziny wyniósł 18,62 zł.

2. Dzienne Domy Pomocy Społecznej

Osoby o obniżonej sprawności psychofizycznej, które z uwagi na zaawansowany wiek, stan zdrowia lub skomplikowaną sytuację rodzinną wymagały wsparcia w organizacji życia codziennego, korzystały z funkcjonujących na terenie Miasta dziennych domów pomocy społecznej (zwanymi Domami Dziennego Pobytu).

W Bydgoszczy działają następujące Domy Dziennego Pobytu:

- DDP „Senior” – ul. Jodłowa 14
- DDP „Kapuściska” – ul. Kapuściska 10

Placówki zapewniały klientom posiłki, zajęcia wspierająco-rehabilitacyjne, pomoc w sprawach osobistych, rodzinnych, aktywne formy spędzania czasu, zajęcia o charakterze kulturalno-edukacyjnym itp.

W 2019 roku w zajęciach uczestniczyło 165 osób.

Wydatki związane z prowadzeniem dziennych domów pomocy społecznej wyniosły ogółem 1.440.000,00 zł.

placówka	liczba uczestników	wydatki
DDP „Senior”	66	660.000,00 zł.
DDP „Kapuściska”	99	780.000,00 zł.
RAZEM	165	1.440.000,00 zł.

3. Domy Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadanie polegające na kierowaniu, umieszczaniu i ustalaniu odpłatności za pobyt mieszkańców Miasta w domach pomocy społecznej.

W 2019 roku w Bydgoszczy funkcjonowały 3 domy pomocy społecznej o różnym profilu:

- DPS „Jesień Życia” ul. Mińska 15a
- DPS „Promień Życia” ul. Łomżyńska 54
- DPS „Słoneczko” dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intellektualnie ul. Gałczyńskiego 2.

We wszystkich przebywały 362 osoby.

Zadanie prowadzenia tych domów realizował Zespół Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia.

Liczba osób oczekujących na umieszczenie w bydgoskich domach pomocy społecznej

DPS	Liczba osób oczekujących na przyjęcie do DPS (stan na dzień 31.12.2019r.)	Liczba wolnych miejsc w DPS (stan na 31.12.2019r.)
Jesień Życia	37	0
Promień Życia	39	0
Słoneczko	0	0

Spośród oczekujących na umieszczenie w bydgoskich domach pomocy społecznej najwięcej osób ubiega się o miejsce w domu dla osób przewlekle somatycznie chorych.

W 2019r. w domach pomocy społecznej w innych gminach rotacyjnie przebywało 733 mieszkańców Bydgoszczy.

Domy pomocy społecznej, zgodnie z założeniami, miały za zadanie zaspokajanie niezbędnych potrzeb bytowych, opiekuńczych, edukacyjnych, społecznych i religijnych przebywających w nich podopiecznych, przy uwzględnieniu wolności, intymności, godności i poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Placówki zapewniały, oprócz miejsca zamieszkania, wyżywienia i odzieży, także opiekę, pielęgnację i pomoc w podstawowych czynnościach życiowych. Świadczyły usługi wspomagające, polegające na prowadzeniu terapii zajęciowej, podnoszeniu sprawności, a także zaspokajaniu potrzeb religijnych i kulturalnych, utrzymaniu i rozwijaniu przez podopiecznych kontaktów z rodziną i środowiskiem. W przypadku dzieci placówki świadczyły również usługi w zakresie potrzeb edukacyjnych. Podopieczni mieli możliwość nauki i uczestnictwa w zajęciach rewalidacyjnych. Istotną metodą edukacyjną było uczenie i wychowanie przez poświadczenie życiowe.

4. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych określone w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych realizował Dział Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Środki na realizację zadań pochodziły z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W 2019 roku udzielono pomocy osobom niepełnosprawnym w zakresie rehabilitacji, ograniczenia skutków niepełnosprawności, likwidacji barier utrudniających osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie w społeczności lokalnej poprzez:

- dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu i technicznych – 157 osobom
- dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych – 91 osobom
- dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i leczniczych środków technicznych – zrealizowano 1.661 wniosków złożonych przez osoby niepełnosprawne
- dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych – 246 osobom niepełnosprawnym i 196 opiekunom
- dofinansowanie działalności 7 warsztatów terapii zajęciowej – 255 uczestników
- dofinansowanie do organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych – 32 imprezy, w których uczestniczyło 2.721 osób
- przyznano 1 osobie dofinansowanie na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

W omawianym okresie dokonano zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej – 9 stanowisk pracy.

W omawianym okresie realizowano zadania pilotażowego programu Aktywny Samorząd.

Działania przewidziane w programie umożliwiają samorządom aktywniejsze włącznie się w działania na rzecz inkluzji społecznej osób niepełnosprawnych.

Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

W ramach programu do 15.04.2019 rozliczono II transzę środków z 2018 roku, zwrócono niewykorzystane środki do PFRON w wysokości 13.399,65 zł.

W ramach programu ze środków 2018/2019 udzielono pomocy w zakresie:

- dofinansowania do uzyskania prawa jazdy kategorii B – 4 osobom
- dofinansowanie do utrzymania w sprawności technicznej elektrycznego wózka inwalidzkiego – 13 osobom
- dofinansowanie kosztów opieki nad osobą zależną – opłata za pobyt dziecka w żłobku lub przedszkolu – 13 osobom

- dofinansowanie zakupu i montażu oprzyrządowania do samochodu – 9 osobom
- dofinansowanie zakupu protezy – 7 osobom
- dofinansowanie zakupu sprzętu elektronicznego – 58 osobom
- dofinansowanie szkolenia w zakresie sprzętu elektronicznego – 7 osobom
- dofinansowanie kosztów uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym – zrealizowano 276 wniosków.

W kwietniu 2019r. otrzymano I transzę środków na realizację zadań pilotażowego programu Aktywny Samorząd z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w wysokości 1.650.193,08 zł. W grudniu 2019 otrzymano II transzę środków w wysokości 202.268,47 zł.

Na dzień 31.12.2019 wydatkowano 1.340.147,58 zł między innymi na:

- dofinansowanie do utrzymania w sprawności technicznej elektrycznego wózka inwalidzkiego – 4 osobom
- dofinansowanie kosztów opieki nad osobą zależną – opłata za pobyt dziecka w żłobku lub przedszkolu – 38 osobom
- dofinansowanie zakupu i montażu oprzyrządowania do samochodu – 10 osobom
- dofinansowanie zakupu protezy – 2 osobom
- dofinansowanie zakupu sprzętu elektronicznego – 49 osobom
- dofinansowanie szkolenia w zakresie sprzętu elektronicznego – 10 osobom
- dofinansowanie kosztów uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym – zrealizowano 278 wniosków.

5. Orzekanie o niepełnosprawności

Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności realizował następujące zadania:

- orzekanie o niepełnosprawności (dotyczy osób do 16 roku życia)
- orzekanie o stopniu niepełnosprawności (dotyczy osób powyżej 16 roku życia)
- orzekanie o wskazaniach do ulg i uprawnień (dotyczy osób posiadających ważne orzeczenie wydane przez inny organ orzekający, np. ZUS)
- wydawanie legitymacji osób niepełnosprawnych

Wydane przez Zespół orzeczenia, poza ustaleniem niepełnosprawności, określały również wskazania odnośnie osoby orzekanej, w tym: dotyczące odpowiedniego zatrudnienia, szkolenia, konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, konieczności stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji, konieczności stałego współudziału (na co dzień) opiekuna dziecka w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji, spełnienia przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w przepisach ustawy Prawo o ruchu drogowym (znaczące ograniczenie możliwości samodzielnego poruszania się).

Posiadanie orzeczenia uprawniało m.in. do podjęcia pracy w warunkach chronionych, korzystania z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, korzystania z zasiłków i świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków z pomocy społecznej o charakterze stałym, otrzymania karty parkingowej.

W 2019 roku łącznie wydano 10.934 orzeczenia oraz 3.451 legitymacji osobom niepełnosprawnym.

	ORZECZENIA			LEGITYMACJE		
	ogółem	z tego		ogółem	z tego	
		Miasto Bydgoszcz	powiat bydgoski		Miasto Bydgoszcz	powiat bydgoski
Łącznie	10.934	8.486	2.448	3.451	2.799	652
dzieci (poniżej 16 r.z.)	1.394	1.033	361	514	407	107
dorośli (powyżej 16 r.z.)	9.540	7.453	2.087	2.937	2.392	545

Ponadto Zespół wydał 2.264 karty parkingowe, z tego:

- dla mieszkańców miasta Bydgoszczy – 1.810

- dla mieszkańców powiatu bydgoskiego – 454

W roku 2019 Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności realizował zadanie ze środków:

- dotacji od Wojewody – 1.459.508,00 zł.

- własnych powiatu – 272.343,85 zł.

- porozumienia z powiatem bydgoskim – 391.840,73 zł.

Rozdział 4. Pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom

1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze

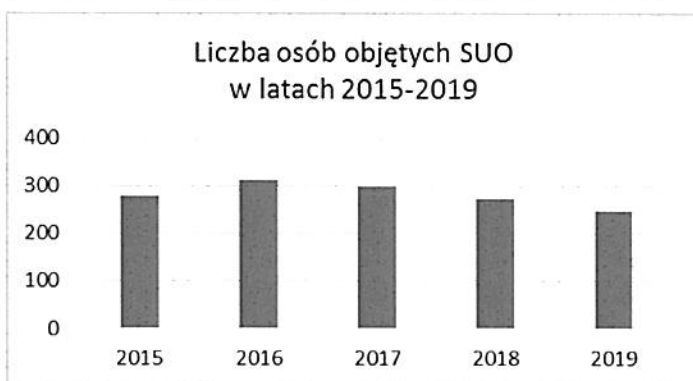
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznawane były na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej i dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności.

Usługi te wykonywane są przez osoby posiadające odpowiednie przygotowanie specjalistyczne, a także doświadczenie w pracy z osobami dotkniętymi chorobą psychiczną. Pomoc w tej formie świadczona jest w oparciu o zapisy Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, które określa rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych, kwalifikacje osób świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze, warunki i tryb ustalania i pobierania opłat za specjalistyczne usługi świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi oraz warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat.

W roku 2019 usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizował DPS „Słoneczko”. Łącznie w całym roku zrealizowano 42.735 godzin usług.

Koszt 1 roboczogodziny usług wyniósł 51,31 zł.

	Liczba osób objętych pomocą ogółem	w tym: samotnych	liczba zrealizowanych godzin usług	koszt 1 godziny
rok 2018	274	47	48.858,5	48,52
rok 2019	249	46	42.735,0	51,31

2. Środowiskowe Domy Samopomocy

Środowiskowe domy samopomocy są ośrodkami wsparcia służącymi budowaniu sieci oparcia społecznego i przygotowującym osoby psychicznie chore i niepełnosprawne intelektualnie do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie. Świadczyły usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia w szczególności: trening funkcjonowania w codziennym życiu, trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, trening umiejętności spędzania czasu wolnego, poradnictwo psychologiczne, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, terapię ruchową oraz inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia, w tym w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku pracy.

W 2019 roku środowiskowe domy samopomocy prowadzone były w 6 placówkach:

- ŚDS „Niezapominajka”, ul. Ogrodowa 9
- ŚDS” Bławatek”, ul. X. Dunikowskiego 2
- ŚDS „ Sami Swoi”, ul. Szpitalna 25
- ŚDS „ Stokrotka”, ul. Mińska 15 a
- ŚDS „ Wrzos”, ul. Janosika 4
- ŚDS Słoneczko”, ul. Gałczyńskiego 2

W zajęciach uczestniczyło 220 osób. Zadanie realizowane jest przez ZDPSiOW.

Rozdział 5.

Pomoc dla osób usamodzielnianych w zakresie zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej

W roku 2019 osobom opuszczającym ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz zakłady poprawcze Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy udzielił pomocy w formie:

- pieniężnej na usamodzielnienie dla 2 wychowanków – 3.526,00 zł.
- pieniężnej na kontynuowanie nauki dla 9 wychowanków – 33.701,00 zł.

Łączne wydatki na pomoc dla osób usamodzielnianych w zakresie zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej w 2019 roku wyniosły 37.227,00 zł.

Rozdział 6.

Pomoc cudzoziemcom

W roku 2019 kontynuowano realizację Indywidualnego Programu Integracji dla jednego cudzoziemca, który osiedlił się w Bydgoszczy.

Na podstawie ustawy o pomocy społecznej oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009r. w sprawie udzielania pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą (Dz.U. Nr 45, poz.366 ze zm.) cudzoziemcy realizujący Indywidualny Program Integracji w 2019r. korzystali ze świadczeń finansowych w łącznej wysokości 18.328,32 zł. Dwie rodziny repatriantów otrzymały pomoc finansową w łącznej wysokości 11.813,32 zł.

Świadczenia przeznaczone były na utrzymanie, pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego, tłumaczenia dokumentów oraz udział tłumacza przy załatwianiu spraw urzędowych.

Rozdział 7.

Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej osobom innym niż ubezpieczeni

W 2019r. na podstawie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przeprowadzono postępowania administracyjne i wydano 323 decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej. Prawo to przyznano osobom, które nie były ubezpieczone i spełniały kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej. Wydatki związane z wydaniem decyzji w 2019r. wyniosły 74.290 zł.

Rozdział 8.

Pomoc osobom bezdomnym

1. Udzielanie schronienia - schroniska dla Bezdomnych

Zapewnienie schronienia należy do zadań gminy o charakterze obowiązkowym.

W 2019r. schroniska usytuowane na terenie Bydgoszczy dysponowały 333 miejscami zabezpieczającymi pobyt osobom bezdomnym. Rotacyjnie w ciągu roku przebywało w nich 345 osób.

Nazwa i adres jednostki	liczba miejsc	liczba osób przebywających
Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn ul. Fordońska 422	165	249
Schronisko dla Bezdomnych Kobiet i Matek z Dziećmi ul. Polanka 9	168	96 (93 kobiety + 3 dzieci)
RAZEM	333	345

W obu schroniskach realizowane były indywidualne programy wychodzenia z bezdomności zapewniające osobie bezdomnej wsparcie w procesie wychodzenia z bezdomności.

Z oferty placówek korzystały osoby nieposiadające własnego miejsca zamieszkania lub niemogące z różnych przyczyn przebywać w dotychczasowym środowisku.

Placówki poza możliwością czasowego zamieszkania zapewniały całodzienne wyżywienie, możliwość korzystania z kąpieli, dokonania prania, zmiany odzieży, uzupełnienia brakującej garderoby, poradnictwo prawne, socjalne (pomoc w załatwianiu spraw urzędowych – wyrobieniu dowodu tożsamości, złożeniu wniosku dot. przydziału lokalu socjalnego, złożeniu dokumentów dotyczących przyznania świadczenia

rentowego lub emerytalnego itp.), bezpłatne wykonanie fotografii do dokumentów tożsamości, możliwość tymczasowego zameldowania.

2. Mieszkania chronione

Mieszkanie chronione oznacza formę pomocy społecznej o której mowa w art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r o pomocy społecznej (Dz.U. z 2019r.,poz. 1507).

Osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonej przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie opuszczającej pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zakład dla nieletnich.

Mieszkanie chronione (treningowe, wspierane) jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zastępującą pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę.

Mieszkanie chronione zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną.

Pobyt w mieszkaniu chronionym ma charakter czasowy i stanowi etap usamodzielnienia osoby korzystającej z takiej formy wsparcia.

Wsparcie świadczone w mieszkaniu chronionym nie stanowi zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych osób lub rodzin.

W 2019 roku wydatkowana kwota w wysokości 160.622,64 zł została przeznaczona na opłacenie kosztów użytkowania 11 mieszkań : 3 mieszkań treningowych i 8 mieszkań wspieranych.

Ponadto w budżecie zaplanowano środki na prowadzenie 6 mieszkań wspomaganych o profilu wspieranym, których koszty w 2019 roku były pokrywane w całości w ramach projektów unijnych „Zadomowieni” i „Przepis na dom” przez fundację „Inkubator Społeczny”.

3. Jadalnie

Na terenie Bydgoszczy działają cztery jadalnie, w których nie są wymagane decyzje administracyjne wydawane przez MOPS na pomoc w formie posiłku, są to:

- Bydgoskie Stowarzyszenie Miłosierdzia św. Wincentego a'Paulo; Al. Ossolińskich 2
- Kuchnia dla Ubogich Centrum Pomocy im. św. Brata Alberta; ul. Koronowska 14
- Centrum Pomocy Betlejem (Caritas Diecezji Bydgoskiej), ul. Drukarska 6
- Centrum Chrześcijańskie Kanaan Misja Betezda , ul. A. Czartoryskiego 12

Rozdział 9. Pozostała działalność MOPS

1. Program „Senior +”

Program „Senior+” stanowi realizację zadania własnego w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2015 – 2020 oraz prowadzonej przez miasto polityki społecznej. Coraz większe znaczenie przypisuje się działaniom związanym z zapewnieniem szeroko pojętej aktywności seniorów (ruchowej, intelektualnej, społecznej oraz kulturalno-oświatowej), z wykorzystaniem ich potencjału i doświadczenia oraz zagospodarowaniem czasu wolnego.

Głównym adresatem zadania publicznego są seniorzy – mieszkańcy Bydgoszczy w wieku 60+, osoby nieaktywne zawodowo. W wyniku realizacji projektu w latach 2019-2021 wsparciem objętych zostanie (w każdym roku) grupa co najmniej 15 osób.

Decyzją Wojewody Kujawsko Pomorskiego Nr WFB.I.3120.3.28.2019 z dnia 30 kwietnia 2019 przyznano środki na realizację tego programu w wysokości 36.000 zł, z przeznaczeniem na wydatki bieżące.

W roku 2019 jednostka wydatkowała w ramach środków inwestycyjnych kwotę 117.410,50 zł. Wydatek ten dotyczy montażu pochylni wraz ze schodami w ramach łamania barier architektonicznych Klubu "Senior+" przy ul. Fredy 3 w Bydgoszczy.

2. „Złota rączka”

MOPS realizuje także program „Złota rączka dla bydgoskich Seniorów 65+”. Projekt zakłada świadczenie w mieszkaniach seniorów drobnych usług naprawczych.

3. Karta Dużej Rodziny

Zgodnie z Zarządzeniem nr 533/2014 z dnia 22 października 2014r. Prezydent Miasta Bydgoszczy wyznaczył Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na realizatora rządowego programu dla rodzin wielodzietnych pn. Karta Dużej Rodziny.

W związku z realizacją zadania w 2019r. wpłynęło 1.939 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny, w tym 488 wniosków typu „zgłoszenie nowej rodziny”. Wydano 189 decyzji odmownych z powodu niespełnienia wymogów formalnych.

Łącznie wydano 6.681 kart tradycyjnych oraz 2.351 elektronicznych.

Liczba rodzin posiadających Kartę wynosi 9.871.

4. „Wymiana ciepła”

"Wymiana ciepła" to akcja polegająca na tym, że każdy kto ma niepotrzebne, ciepłe ubrania, może zostawić je na specjalnym wieszaku. Każdy, kto potrzebuje ciepłych ubrań, może je sobie stamtąd zabrać. Można je zostawiać na jednym z sześciu wieszaków zlokalizowanych na terenie Bydgoszczy.

Uczestnikiem „Wymiany ciepła” może być każdy, kto chce pomóc i zostawić ciepłą kurtkę, płaszcz, polar, sweter, czapkę, szal albo rękawiczki. Akcja skierowana jest przede wszystkim do osób ubogich i bezdomnych, może też stanowić źródło pozyskania ciepłej odzieży przez każdego jej potrzebującego. Można też pozostawić na wieszaku np. zimową kurtkę i wziąć inną część garderoby w ramach „wymiany”. Wieszaki były zlokalizowane przy:

- MOPS ul. Ogrodowa 9
- ROPS Fordon ul. Porazińskiej 9
- Przy wejściu do ROPS Błonie ul. Broniewskiego 1
- BORPA ul. Śliwińskiego 12
- Caritas ul. Cienista 2
- Kościół Bożego Ciała ul. Jesionowa 24.

Do zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej należy również wykonywanie zadań określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Sprawozdania dotyczące rodzinnej pieczy zastępczej, asysty oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie zostaną przekazane na sesję Rady Miasta Bydgoszczy w następujących Uchwałach:

- sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2019 oraz wykazu potrzeb związanych z realizacją zadania,
- sprawozdanie z realizacji "Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej Miasta Bydgoszczy na lata 2018-2020" za rok 2019,
- sprawozdanie z efektów pracy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miasta Bydgoszczy za rok 2019,
- program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie do roku 2022

Rozdział 10.

Praca socjalna i działania podejmowane przez pracowników Rejonowych Ośrodków Pomocy Społecznej na rzecz aktywizacji społeczności lokalnej

Praca socjalna to pozamaterialna forma wsparcia skierowana na przywrócenie zdolności jednostki bądź rodziny do samodzielnego funkcjonowania, rozwijania poczucia własnej wartości, poprzez wykorzystanie możliwości tkwiących w ludziach oraz zasobach lokalnej społeczności. Świadczona jest przez pracowników socjalnych.

W okresie sprawozdawczym prowadzona była w zakresie wspierania rodzin w ich funkcjach opiekuńczo-wychowawczych, w uzyskaniu pomocy ze strony właściwych instytucji, kierowania do skorzystania z konsultacji prawnej, poradnictwa specjalistycznego, psychologicznego, rodzinnego, pomoc w poszukiwaniu zatrudnienia, objęcie działaniami w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Pracownik socjalny wykonując pracę socjalną współpracuje na rzecz dobra rodziny z przedstawicielami innych instytucji pomocowych w tym asystentami rodziny, kuratorami sądowymi, funkcjonariuszami policji, pracownikami Powiatowego Urzędu Pracy.

Usługi w ramach pracy socjalnej mają różny charakter np. aktywizujący (działania środowiskowe, reintegracja społeczna, animacja społeczności lokalnej), profilaktyczny (wszelkie poradnictwo, organizacja samopomocy) oraz interwencyjny, świadczony w sytuacjach nagłych zdarzeń wymagających natychmiastowej interwencji.

Praca socjalna jest niewymierna i pomimo, że poniżej wykazano liczbę osób/rodzin, wobec których podejmowane były działania wspierające, to czynności jakie musiał podejmować pracownik socjalny w celu udzielenia wszechstronnego wsparcia są trudne do oszacowania.

Wyszczególnienie	Liczba gospodarstw						
	Razem	z tego:					
		Bartodzieje	Blonie	Fordon	Szwederowo	Śródmieście	Wyżyny
Świadczenia OGÓLEM	5.350	786	1.110	716	726	1.007	1.005
w tym: świadczenia pieniężne	3.913	583	837	505	538	853	597
świadczenia niepieniężne	2.434	331	446	323	295	415	624
w postaci pracy socjalnej OGÓLEM	6.132	1.368	699	1.107	532	726	1.700
w tym: WYŁĄCZNIE w postaci pracy socjalnej	2.335	582	339	463	73	76	802

Udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej nie jest warunkowane kryterium dochodowym, więc nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego i wydania decyzji administracyjnej. Praca socjalna świadczona jest na rzecz osób i rodzin korzystających i niekorzystających ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej.

Z danych w zawartej powyżej tabeli wynika, że w 2019 roku świadczenia w postaci pracy socjalnej skierowane były do 6.132 gospodarstw domowych natomiast z pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej skorzystało 2.335 gospodarstw.

Sprawozdanie z działań środowiskowych skierowanych do społeczności lokalnych, które są realizowane przez Rejonowe Ośrodki Pomocy Społecznej zostanie przedstawione na sesji Rady Miasta w kwietniu 2019r. w projekcie uchwały dotyczącej sprawozdania z realizacji „Programu Aktywności Lokalnej miasta Bydgoszczy na lata 2018-2023” za rok 2019.

DZIAŁ IV.

Działania na rzecz włączenia społecznego

Jednym z zadań pomocy społecznej jest aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez objęcie ich zindywidualizowaną pracą socjalną, pomocą w przezwyciężaniu barier w powrocie na rynek pracy poprzez udostępnianie usług o charakterze edukacyjnym, zawodowym, zdrowotnym i społecznym, a także angażowanie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym do uczestnictwa w środowiskowych formach aktywizujących.

Pomoc tego rodzaju skierowana była do bezrobotnych lub niepełnosprawnych klientów pomocy społecznej w wieku aktywności zawodowej, szczególnie poprzez kierowanie klientów MOPS do Centrum Integracji Społecznej.

Centrum Integracji Społecznej im. Jacka Kuronia w Bydgoszczy jest Samorządowym Zakładem Budżetowym, tj. jednostką nadzorowaną przez Prezydenta Miasta Bydgoszczy. CIS działa na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (*t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1828 ze zmianami*), w ramach której prowadzi Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego (IPZS).

Kryteria zakwalifikowania do zajęć w IPZS Centrum (*wg art. 1 ust. 2 ustawy o zatrudnieniu socjalnym*):

- osoby bezdomne realizujące indywidualny program wychodzenia z bezdomności, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
- osoby uzależnione od alkoholu,
- osoby uzależnione od narkotyków i innych środków odurzających,
- osoby chore psychicznie, w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego,
- osoby długotrwale bezrobotne, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- osoby zwalniane z zakładów karnych,
- uchodźcy realizujący indywidualny program integracji, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
- osoby niepełnosprawne, w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- pozostałe osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.

Reintegracja społeczna - są to działania o charakterze samopomocowym, mających na celu odbudowanie i podtrzymanie umiejętności uczestniczenia w życiu i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy i zamieszkania.

Reintegracja zawodowa - są to działania mające na celu odbudowanie i podtrzymanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy.

Reintegracja społeczna i zawodowa w szczególności obejmuje:

- **kształcenie umiejętności** pozwalających na pełnienie ról społecznych i osiąganie pozycji społecznych dostępnych osobom niepodlegającym wykluczeniu społecznemu;
- **nabywanie umiejętności** zawodowych oraz przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie lub podwyższanie kwalifikacji zawodowych;
- **naukę planowania życia i zaspokajania potrzeb własnym staraniem**, zwłaszcza przez możliwość osiągnięcia własnych dochodów przez zatrudnienie lub działalność gospodarczą;
- **uczenie umiejętności racjonalnego gospodarowania** posiadanymi środkami pieniężnymi.

W IPZS uczestniczy średnio (w miesiącu) ok. 50 Uczestników.

Wszystkie osoby biorące udział w zajęciach Centrum objęte zostają kompleksowym wsparciem w ramach świadczonych usług, które pozwalają im na podjęcie działań umożliwiających samodzielnie i niezależnie funkcjonowanie w społeczeństwie, a tym samym przezwyciężenie wykluczenia społecznego.

DZIAŁ V.

Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2020

Integralną częścią niniejszego sprawozdania jest przedłożenie wykazu potrzeb w zakresie działania pomocy społecznej zgodnie z art.110 ust.9 i art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Podstawą do określenia potrzeb jest prowadzone na bieżąco monitorowanie problemów społecznych występujących w mieście Bydgoszczy.

Ustalono następujące potrzeby mające istotny wpływ na funkcjonowanie i rozwój systemu pomocy społecznej , a wymagające zabezpieczenia w 2020r:

1. świadczenie usług opiekuńczych osobom w wieku senioralnym, niepełnosprawnym, co w perspektywie starzenia się społeczeństwa stanowi najważniejszą potrzebę.
2. udzielania pomocy finansowej mieszkańcom w częściowym ponoszeniu opłat związanych z utrzymaniem mieszkania (czynsz, energia, gaz)
3. zabezpieczenia w środki na częściowe zabezpieczenie kosztów zakupu opału
4. pozyskiwania kandydatów do prowadzenia rodzinnych domów dziecka i zawodowych rodzin zastępczych.
5. dożywiania dzieci, młodzieży i osób dorosłych, szczególnie starych, chorych i niepełnosprawnych
6. pozyskiwanie środków pozabudżetowych w tym z Unii Europejskiej na realizację projektów dotyczących przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, wsparcia rodzin z pieczy zastępczej, rozwoju usług opiekuńczych, usamodzielniania życiowego osób bezdomnych poprzez rozwój mieszkań wspomaganych (treningowych), pozyskiwania mieszkań z przeznaczeniem na mieszkania chronione dla wychowanków opuszczających pieczę zastępczą i osób niepełnosprawnych,
7. doskonalenie istniejącego systemu pomocy i wsparcia w ramach Zespołów Interdyscyplinarnych zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ,
8. świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w tym ze środków pozyskanych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 -2020.
9. realizacja programów w zakresie wspierania rodziny i rodzinnej pieczy zastępczej w tym ze środków pozyskanych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 -2020.
10. udoskonalanie metod pracy w formie pracy socjalnej, w tym możliwość korzystania przez pracowników socjalnych z superwizji.
11. ścisłej współpraca z organizacjami społecznymi realizującymi zadania z zakresu pomocy społecznej w wyniku ogłaszanych konkursów dla organizacji pozarządowych.
12. podejmowanie w ramach pracy socjalnej działań skierowanych do osób w wieku poprodukcyjnym przy Rejonowych Ośrodkach Pomocy Społecznej i prowadzenie mini „Klubów Seniora” oraz grup wsparcia dla osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej.

Uzasadnienie

1. Przedmiot regulacji:

Przedmiotem regulacji jest przyjęcie sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bydgoszczy za rok 2019 wraz z wykazem potrzeb na rok 2020.

2. Omówienie podstawy prawnej:

Zgodnie z art. 110 ust. 9 oraz art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1507, 1622, 1690, 1818 i 2473) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy jest zobowiązany do przedłożenia sprawozdania z wykonania zadań własnych gminy i zadań zleconych gminie, a także zadań własnych powiatu i zadań administracji rządowej realizowanych przez powiat oraz przedstawienia potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

3. Konsultacje wymagane przepisami prawa:

Nie dotyczy. Uchwała nie wymaga konsultacji.

4. Uzasadnienie merytoryczne:

Przyjęcie niniejszej uchwały wynika z uregulowań zawartych w art. 110 ust. 9 oraz art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W związku z powyższym celowe jest przedłożenie i przyjęcie sprawozdania wraz z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej z uwagi na konieczność udzielania pomocy na rzecz osób, rodzin pozostających w trudnych warunkach życiowych poprzez rozszerzanie i tworzenie nowych form pomocy oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej.

5. Ocena skutków regulacji:

Podjęcie uchwały wywołuje skutki finansowe związane z wykazanymi potrzebami wymienionymi w niniejszej Uchwale. Część środków na realizację projektów pozyskana zostanie z budżetu Wojewody oraz ze środków Unii Europejskiej. Pozostałe środki zostały zabezpieczone w budżecie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bydgoszczy.